

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA II

Zadanie sprawdzające rozumienie czytanego tekstu **Człowiek i jego rzeczywistość**.

Model zawiera przewidywane odpowiedzi. Odpowiedzi ucznia mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być synonimiczny wobec modelu. Oceniając pracę ucznia, należy stosować punktację z modelu.

Uwaga: Za pełną odpowiedź przyznaje się maksymalną liczbę punktów, za niepełną – wskazaną w rubryce „punkty częściowe”. Nie należy przyznawać połówek punktów. Za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną przyznaje się 0 punktów.

Nr adania	Odpowiedzi	Maksymalna liczba punktów	Punkty częściowe
1.	<i>np.</i> : Czy człowieka od zwierząt różni głównie to, że opanował przyrodę (i w dużym stopniu uniezależnił się od niej)?	1	0
2.	<ul style="list-style-type: none"> – opanowanie przyrody i zwyciężenie zwierząt – wytworzenie narzędzi (stosowanie przedmiotów w funkcji narzędzi) – tworzenie quasi-rzeczywistości (nowej rzeczywistości) 	3	1, 2
3.	<ul style="list-style-type: none"> – świat zubożałby (nie byłoby w nim niczego, co dobre i piękne) – człowiek przestałby się wyróżniać w świecie natury (dostosowałby się do zubożonego świata) – człowiek nie miałby po co żyć 	2	1
4.	<ul style="list-style-type: none"> – ona nas kształtuje – czyni nas spadkobiercami przeszłości – jednoczy nas, czyni mniej samotnymi 	3	1, 2
5.	<ul style="list-style-type: none"> – tworząc dzieła, pozostawiamy potomnym swój świat – one nas tworzą, kształtują naszą wrażliwość i potrzeby estetyczne 	2	1
6.	<i>np.</i> : Do życia nie wystarcza nam zaspokajanie tylko biologicznych potrzeb.	1	0
7.	stworzonej przez człowieka	1	0
8.	<ul style="list-style-type: none"> – ak. 5. – wzniosłość – ak. 8. – sprawiedliwość 	2	1
9.	Pośredniczenie między światem biologicznym a doskonałością (ideałem), której wyrazem staje się tworzony przez niego świat.	1	0
10.	<ul style="list-style-type: none"> – człowiek żyje na granicy dwóch światów (w obu czuje się obco) – musi pokonywać swoją biologiczność (bezwład świata) – odkrywa coś, co go przerasta – jego życie to walka (człowiek z reguły przegrywa; jego zwycięstwa nie są rozstrzygające) 	3	1, 2
11.	Każda odpowiedź jest dobra – punkty przyznaje się za trafne uzasadnienie, <i>np.</i> : <ul style="list-style-type: none"> – pesymistyczna – człowiek jest skazany na ciągłą walkę bez istotnych zwycięstw – optymistyczna – tragizm egzystencji prowadzi człowieka do odkrywania wciąż nowych perspektyw, do ciągłego tworzenia – i pesymistyczna, i optymistyczna – człowiek z reguły przegrywa, ale walcząc, odkrywa wciąż nowe perspektywy – ani taka, ani taka (po prostu prawdziwa) – człowiek potrzebuje walki, przeszkód życiowych po to, by stać się lepszym 	za jedną z dwu ostatnich odpowiedzi: 2	za jedną z dwu pierwszych odpowiedzi: 1

12.	<p>sformułowanie tezy, <i>np.</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – o człowieczeństwie świadczy zdolność do tworzenia nowej rzeczywistości (i jej przeżywania) <p>argumenty uzasadniające tezę, <i>np.</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tylko człowiek wytwarza narzędzia umożliwiające mu realizację celów – tylko człowiek żyje jako dziedzic przeszłości i tworzy dla przyszłości – tylko człowiek wytwarza przedmioty służące jedynie zaspokajaniu jego potrzeb duchowych i upiększające świat („żyje ponad stan”) – tylko człowiek żyje w świecie wartości – tylko człowiek żyje na granicy dwóch światów – częścią tylko ludzkiej rzeczywistości jest poczucie tragizmu <p>sformułowanie wniosku, <i>np.</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – człowiek pełni w świecie wyjątkową rolę (jest w świecie natury istotą wyjątkową) 	4	za tezę: 1, za wniosek: 1, za dwa argumenty: 1, za trzeci: 1
13.	<ul style="list-style-type: none"> – odnoszące się do natury (<i>np.</i>: sadzić i pielęgnować) – odnoszące się do wytworów człowieka (<i>np.</i>: tworzyć i gromadzić) 	1	0
14.	<ul style="list-style-type: none"> – 1. os. l. mn. – tryb przypuszczający – konstrukcja: <i>co by było, gdyby</i> – pytania retoryczne – charakterystyczne słownictwo (<i>wyobraźmy sobie</i>) – wyliczenia (<i>np.</i> czasowników zaprzeczonych) – powtórzenia anaforyczne – powtórzenia składniowe (paralelizm) 	2	za wskazanie dwóch: 1
15.	<p><i>np.</i> humanista z przyrodnikiem lub idealista z materialistą</p>	2	0
razem		30	

Uwaga: w nawiasach odpowiedzi alternatywne.